

פרשת וארא

{וּפִי בְטוֹב הַלְצוֹן} כי ההתחזרות עמהם תלמד שלא להתחזר לרשעים, עכ"ד.

אולם מצוואר עוד בחובות הלצות (שער הכניעה, פרק ו')², כי כשאדם פורש מחצרת הכסילים, הוא צריך לכוון צוה לשם שמים, כדי שלא תציאהו ההתחזרות אחס לעוונות ומכשולים. מה שאין כן כשפורש מהס מחמת גאות ורמות רוחא דאית ציה, כי אין זה לפי כבודו ליטב בחצרתם, שאז ילא שכרו זהפסדו, וכידוע שהגאות היא ראש וראשון לכל העוונות והמכשולים.

ובזה יש לרמוז בלשון הכתוב ואלה שמות בני לוי. פירוש, כדי לזכות לדביקות הצורא, צחינת 'לוי' שהוא לשון התחזרות, צריך אדם להשיג שלש מדרגות. הראשונה גרשון - להיות כגר בצרץ נכריה, ולפרוש מחצרת הכסילים, המציאה לידי עוונות ומכשולים. והשנייה קחת - להיות באסיפה אחת עם תלמידי חכמים וגדולי תורה, כי מעלת ההתחזרות עמהם גדולה מאד. והשלישית מררי - להיות צמרירות הלצ וצענוה, ולא לכוון צפרישה מחצרת הכסילים משום גאות ורמות רוחא.

ואלה שמות בני לוי לתולדותם גרשון וקחת ומררי.

וכתב צנת עין (פרשת נשא, ד"ה או יאמר), כי בני לוי מרמו על דביקות הצורא יתצרך, כי 'לוי' מלשון התחזרות, וכמו שנאמר (בראשית כט, לד) 'עתה הפעם ילוה'. ומרמו הכתוב כי השגת דביקות הצורא, היא על ידי שלש מדרגות. תחילה צריך לעבוד צחינת גרשון, דהיינו על מנת לקבל פרס, ונקראת 'גרשון', כי כל זמן שהאדם צחינה זו, הוא צחינת גר בצרץ נכריה, כי הוא צריך לילך ממדרגה זו למדרגה גדולה הימנה. ואחר כך צריך להשיג צחינת קחת, דהיינו לעבוד שלא על מנת לקבל פרס, כי 'קחת' מלשון אסיפה, וכמו שנאמר (בראשית מט, י) 'ולו יקחת עמים'. והוא מרמו שעבודתו היא בלתי לה' לצדו, והצורא יתצרך הוא אסיפת כל הנצרכים עליונים ותחתונים. ומה יצוה לצחינת מררי, המורה על מרירות הלצ תמיד, להיות נשבר ונדכה ונכנע לבו בקרבן, נחשבו גדולת הצורא יתצרך ושפלות ערכו, עכ"ד.

ועל פי דרכו בקודש נראה לצאר באופן אחר, בהקדם מה שכתב בחובות הלצות (שער משון הנפש, פרק ג, משון השבעה עשה)³, כי מאל אחד צריך אדם להתצונן צמעלת ההתחזרות והפרישה מצני אדם, וצרת ההתחזרות עם כסילים, כשאין לו הכרח ואונס לשהות עמהם, כי על ידם יצוה לכמה עוונות ומכשולים. אבל מאל שני צריך לשים על הלצ, שכל זה לא נאמר על תלמידי חכמים וגדולי תורה, שאינם אדרצה צריך להתחזר, כי ההתחזרות עמהם היא ההתחזרות האמיתית, ומעלתה גדולה ורצה מאד,

החסד והתורה מעלות רבות יתרות על מעלות היחידות, יארך ספורם, עכ"ד.

ב) וזה לשונו: ולא ישב בפור משחקים, ולא ישמח במה ששמחים עמי הארץ מתענוגי העולם, וזה מכניעה ושפלות לא מצד גדולה והתנשא, עכ"ד. ופירש בטוב הלבנון בזה הלשון: כלומר מצד גאוה שאינו רוצה לחבר עצמו עם הפחותים ממונו, עכ"ד.

א) וזה לשונו: השתכלותו בעת שתטה נפשו לחברת בני אדם ולהשתשע בהם, במעלות הברידות והפרידה מבני אדם, וברוע חברת כסיליהם, מבלי דחק שיביאנו לכך. ומרעת חברתם מותרו הדברים, ואמר, ונאמר, ובלבול ארוך אין צורך אליו וכו'. ואחר כך השמר, פן יטעה אותך רעיון לבך, כי בחברת חכמים היודעים את האלהים ואת תורתו, והתערב עם גדולי בני אדם, העדר ענין הברידות והנחת מעלות היחידות, אך היא הברידות הגמורה והיחידות השלמה. ובחברת אנשי